

Křesadlo

jaro 23

časopis farnosti Zhořské

Milí spolufarníci,
mám velkou radost, že se zadařilo a vy (díky snaze několika obětavých lidí) máte tu čest držet v rukou druhé číslo našeho farního časopisu Křesadlo. Možná jste přemýšleli, proč jsme zvolili právě název KŘESADLO a ne nějaký jiný. Důvod je následující – přáli jsme si, aby samotný název časopisu vycházel ze jména naší farnosti. ZHOŘ v sobě ukrývá odkaz na oheň, plamen. Což jsou mimochodem také znaky Ducha Svatého, dárce mnoha darů, který nám pomáhá růst a přibližovat se k Pánu.

Přeji Vám tedy, ať KŘESADLO tvoří jiskřičky radosti, povzbuzení a naděje do svátečních a především všedních dní, kdy je žádoucí každý, i malinkatý záblesk světla.

Za SPOLČOREDAKCI
Pavla Vacková

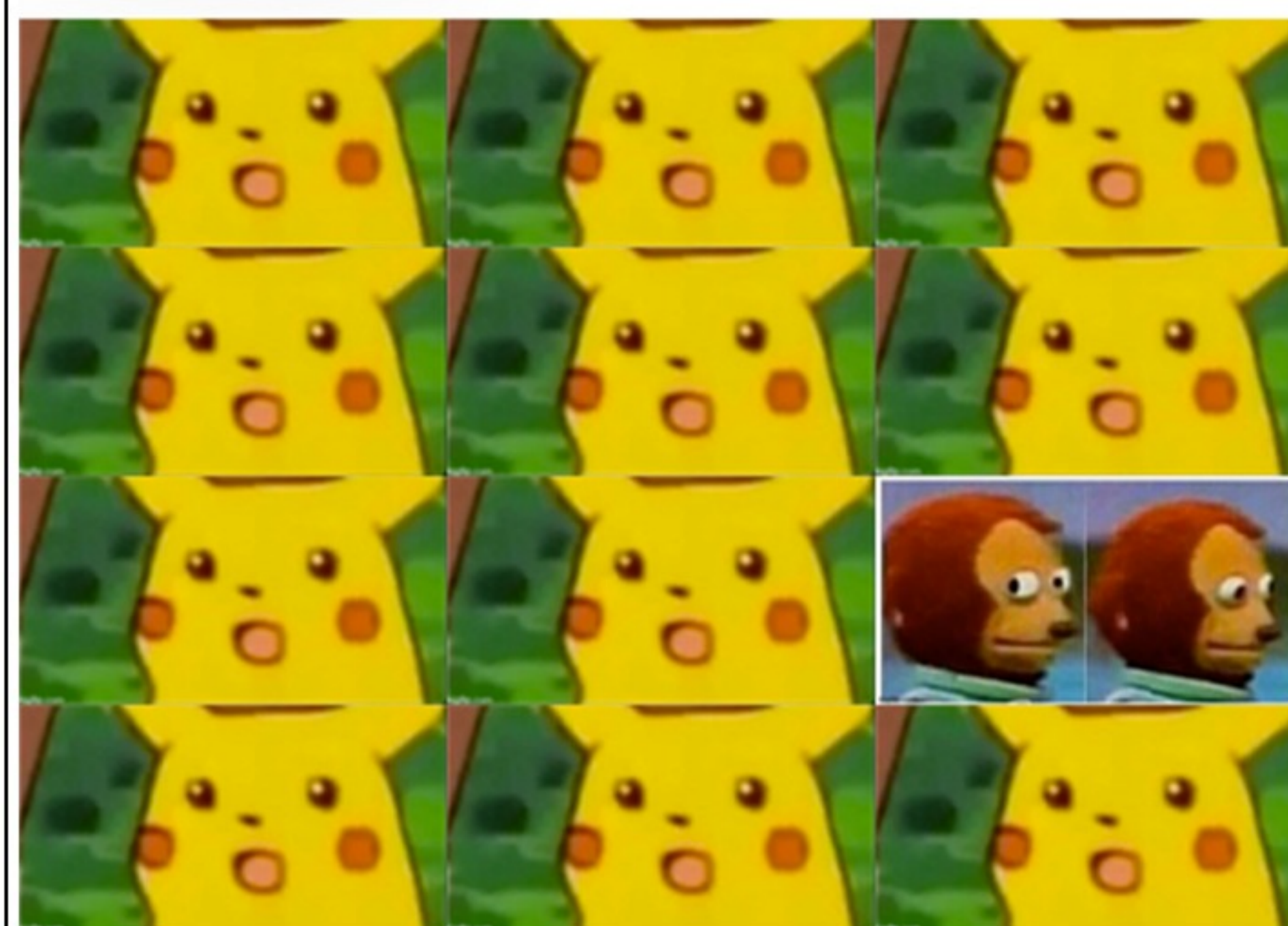

OBSAH

- 3 SLOVO NAŠEHO OTCE ZDEŇKA
Potřebujeme Velikonoce?
- SPOLČO
- 4, 5 ZÁŘIVÝ PŘÍKLAD
Svatý Antonín z Padovy
- 5 OHLÉDNUTÍ ZA TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKOU
SKAUT, KEŠKY
- 6, 7 ZÁBLESK Z MINULOSTI
Zvučně znějící zvony,
Nedávná minulost varhaníků obce Zhoř
- 8 SPOJOVAČKA

VLOŽENÝ LIST = DĚTSKÉ OKÉNKO

Ježíš: jeden z vás mě zradí
učedníci:

Bohoslužby ve Zhoři o Velikonocích

Zelený čtvrtek	17:15	Mše sv. na památku Ježíšovy Poslední večeře
Velký pátek	16:30	Obřady Velkého pátku
Bílá sobota	17:30	Žehnání ohně, paškálu, křestní vody
Neděle – Slavnost Zmrtvýchvstání Páně	09:15	Žehnání velikonočních pokrmů
Pondělí velikonoční	09:15	

Křesadlo, časopis farnosti Zhořské
2. 4. 2023 II. vydání
Velké poděkování všem, kteří svými texty a ilustracemi přispěli do časopisu!
I vy můžete přispět zamyšlením, zprávou, básní nebo čímkoliv jiným na e-mail
vackovicp@seznam.cz, děkujeme!

Potřebujeme Velikonoce?

Velikonoce – svátky radosti z nového života. Bohoslužebné hymny a zpěvy tento Den dní krásně oslavují. Nutně potřebujeme pro svůj život také sváteční dny, neboť každodenní zprávy z domova i ze světa, nepřízeň života či jeho všednost by z nás postupně velmi snadno udělaly patologické pesimisty.

I když se život neskládá jen z utrpení, ohrožení a hrůzy, přesto v něm často zůstává něco těžkého a tísnivého. A proto potřebujeme svátky, které nám přinášejí naději, jež nezklame.

Velikonoční svátky jsou pro nás zárukou, že láska je silnější než nenávisť a život mocnější než smrt. A tak k Velikonocům patří svátečnost a slunce, usměvavé tváře, sváteční

jídlo, tance a písně. Nemůžeme však zůstat jen u vnější svátečnosti. Musíme se důkladněji zahledět do tajemství Velké noci. Křesťané slaví Velikonoce, protože věří, že Ježíš Nazaretský, kterého ukřižovali, žije. Jestliže se k tomu hlásíme, můžeme Velikonoce slavit s radostí.

Velikonoce, to je smích se slzami v očích.

Co pro nás, křesťany, Velikonoce vlastně znamenají? Můžeme odpovídat použitím nedokonalých protikladů: Velikonoce, to je smích se slzami v očích. Velikonoce, to je údiv s několikerými nevyslovenými otázkami... Především jsou Velikonoce ale svátkem neuvěřitelnosti. Přes všechno vnější zdání totiž „Projekt Ježíš“ neztroskotal – „Projekt Ježíš“ se podařil. Přes bolest a výsměch, přes všechny těžkosti, které ho na jeho cestě provázely, vstoupil Ježíš svou smrtí do Života.

Ježíšovo vítězství nad smrtí je i naším vítězstvím. Aleluja!

Žehnám Vám všem k radostnému životu z víry.

otec Zdeněk Veith

Spolčo

Spolčo je skupinka mladých lidí z naší farnosti, která se pravidelně schází na faře.

Jak spolčo probíhá?

Na začátku každého setkání se společně pomodlíme. Modlitbu si vždy připraví jeden z nás. Modlitba probíhá pokaždé jinak. Také si zahrájeme nějakou pohybovou, deskovou, nebo vědomostní hru, kterou si také připraví někdo z členů. Nechodíme se však jen pobavit, ale také se něco nového naučit, a proto máme každý člen svoje tématko na určité téma, které si určíme na začátku roku. Tento rok jsme si odhlasovali téma svatí. To znamená, že každé spolčo je prezentace na jednoho ze světců, kteří nás ovlivnili svým životem a příkladem. Také si rádi zazpíváme s doprovodem kytary, vyrábíme, vymýšlíme a realizujeme.

Na spolču také nesmí chybět dobré jídlo a pití a proto si vždy uvaříme teplý čaj a doneseme nějaké dobroty, buchtu, sušenky nebo popcorn. Pak už si jen mezi sebou popovídáme jak se nám vede a ukončíme spolčo, stejně jako na začátku, modlitbou.

A o co se snažíme?

Snažíme se o to, aby naše společenství fungovalo a aby se všechny věkové kategorie v naší farnosti cítily dobře. Snažíme se sami sebe ve víře posouvat, navzájem se podporovat a někdy jen hezky prožít volný čas.

Simona Skryjová

Od čtvrtka do soboty bude jako vždy probíhat **Klepání**, rádi vás uvidíme! Scházet u fary se budeme v tyto časy:

čtvrtek 18:15 (po mši sv.)

pátek 8:00, 15:00, 17:15 (po obřadech)

sobota 8:00, 13:00

Ve čtvrtečních 19:00 proběhne na faře **Pesachová večeře** pro mládež.

Zářivý příklad

Svatý Antonín z Padovy

Svatého Antonína lidé nejčastěji prosí o pomoc při hledání ztracených věcí, ale on byl hlavně velkým mistrem v hledání „ztracených ovcí“.

Antonín nepocházel z Itálie a už vůbec ne z Padovy, tam strávil až poslední dva roky svého krátkého 36letého života. Narodil se v Lisabonu v Portugalsku pravděpodobně okolo roku 1195 jako Fernandez Bulhoes. V 15 letech vstoupil do řádu augustiniánů v Lisabonu. O dva roky později na vlastní přání byl poslán do augustiniánského opatství Svatého Kříže v Coimbre, kde studoval Písmo svaté, teologii Otců a jiné vědy. Díky své neuvěřitelné paměti a schopnosti přemýšlet byl vynikajícím studentem. Ve 24 letech byl vysvěcen na kněze.

V tom čase do Coimby připutovali první bratři Františka z Assisi, jehož pověst svatosti se už šířila po celé Evropě. Bylo zde i několik misionářů, kteří měli namířeno do Afriky hlásat evangelium marockým muslimům. Brzo na to byla do Coimby dovezena mrtvá těla pěti františkánských mučedníků z Maroka. V té době v Antonínovi dozrála touha přidat se k jejich společenství a přejít do řádu františkánů. V kapli sv. Antonína u Coimby přijal řeholní roucho i jméno Antonín. A za několik měsíců již nastoupil na loď

směřující do Maroka, plný touhy hlásat evangelium a bude-li třeba podstoupit i mučednictví.

Krátce po příjezdu do Afriky onemocněl malárií, zápasil v horečkách o život, aby se uzdravil, musel se vrátit zpět. Bouře na moři však loď zanesla k břehům Sicílie. Odtud se vydal s několika spolubratry do Assisi, kde se setkal se zakladatelem svého řádu Františkem z Assisi.

Zde při jedné příležitosti musel Antonín nečekaně zaujmout místo kazatele a František si hned všiml, že Antonín je vynikající kazatel a svěřil mu, aby se věnoval výlučně kázání, nesl evangelium chudým i bohatým a putoval městy i vesnicemi a všude hlásal Boží království a obracel hříšníky.

„Bratru Antonínovi, mému biskupovi, přeji spásu já, bratr František. Souhlasím, abys přednášel bratřím posvátnou teologii, jen když při této činnosti nepotlačíš ducha svaté modlitby a zbožnosti, jak to stojí v Řeholi.“

(dopis sv. Františka z Assisi)

Antonín se ochotně ujal svého úkolu. Využíval při tom svoji paměť a vzdělání. Dokázal využívat i různých obrazů a podobenství. Byl přísný a nebojácný, ale uměl si získat zájem a úctu posluchačů svou vlídností a výjimečnou výmluvností. Měl velmi silný hlas, takže byl schopen mluvit k velkému počtu lidí.

Během následujících let prošel téměř celou Itálií a část Francie a všude hlásal Boží slovo. Často mluvil o tíži hříchu a vyzdvihoval svatou zpověď jako uzdravující a záchranný prostředek, a Pán jeho slova často potvrzoval zázraky a znameními.

Jeden z nejznámějších zázraků se stal v Rimini u Jaderského moře, kde Antonín kázal rybám. Lidé se vysmívali jeho slovům, a tak se Antonín obrátil k rybám. Ty se shromáždily u břehu a naslouchaly mu. Lidé se po chvíli sesedli zahanbeni na břehu u nohou kazatele.

Na jeho přimluvu Bůh uzdravil i mnohé nemocné, ale největší divy se děly pod vlivem jeho kázání v lidských srdcích a následně ve zpovědnicích. Dále se traduje, že se mu podařilo v Toulouse přesvědčit nevěřícího člověka, když uviděl jak se jeho mula, která byla tři dny bez potravy, nedotkla předloženého obroku, dokud s úctou nepoklekla před Nejsvětější svátostí.

Poslední léta strávil Antonín v Padově. Tam se rozhodl, že bude denně kázat po celou dobu postní a zpovídat. Často kázal na náměstích, loukách, protože kostely nestačily svojí kapacitou pojmout zástupy lidí, které se sbíhaly, aby slyšely Boží slovo a viděly živého světce.

Na závěr svého života pobýval v maličkém přístřešku, který mu zařídili na ohromném ořešáku, aby tam přebýval v plném soustředění a spojení s Bohem. Tam vykonal mnohé zázraky. Jednou zde byl také spatřen, jak chová v náručí Dítě Ježíše (takto bývá sv. Antonín často vyobrazen). Jeho poslední slova na zemi byla „Vidím svého Pána“. Antonínova sláva, která ho provázala za života a kterou Ježíš hojně potvrdil různými zázraky, vzrostla po jeho smrti v takové míře, že necelý rok po jeho smrti ho papež Řehoř IX. prohlásil za svatého. A v roce 1946 jej papež Pius XII zařadil mezi učitele církve.

Tento světec je patronem františkánů, zamilovaných, cestujících. Je vzýván za šťastný porod i proti neplodnosti a při hledání ztracených věcí. Nejčastěji bývá zobrazován s malým Ježíšem v náručí (též soška v našem kostele), dalšími atributy jsou hostie, lilie, osel a ryby.

Kateřina Matějíčková,
Dorotka a Kačenka

Ohlednutí za Tříkrálovou sbírkou

Letos 7. ledna v naší farnosti proběhla tradiční Tříkrálová sbírka. Tři králové putují po českých vesnicích a městech již od roku 2000 a žehnají vašim domovům. Tříkrálová sbírka je největší charitativní sbírkovou akcí u nás. Zprostředkovává mezigenerační setkávání a soudržnost. I během krátké chvíle umožňuje zažít pocit radosti a vzájemnosti, a právě to je jejím největším posláním a nejsilnějším poselstvím.

Výnos putuje na projekty Charity Česká republika, která je organizátorem sbírky. Naše farnost patří pod Charitu Jihlava. Výnos je rozdělen tak, že 65% prostředků se vrací charitám, které je vykoledovaly, 15% je určeno na velké diecézní projekty, 10% putuje na mimořádné události a na pomoc v zahraničí, 5% využije na své projekty Charita České republiky, 5% tvoří zákonné režie sbírky. Dobrovolníci při organizaci této sbírky jsem se stala v roce 2005,

kdy se Káta Brychtová roz. Pavlíčková vdala. Jako koledník jsem se sbírky účastnila od jejich začátků, ale až od roku 2005 zajišťuji vyplnění dokumentace, zapečetění a rozpečetění kasiček na OÚ a počítání výnosů tamtéž. Tímto děkuji OÚ za spolupráci.

Co se týče výnosů sbírky ve vesnicích Zhoř, Stáj a Nadějov, tak částka neustále stoupá např. v roce 2006 se vybralo 30 294,- Kč a v letošním roce byl výnos sbírky 73 685,- Kč. Jediným rokem, kdy výnos sbírky poklesl je rok 2021, kdy koledníci nemohli do vašich domů. Tehdy se vybralo 35 133,- Kč. Ale i to je obdivuhodná částka.

Chtěla bych tímto poděkovat všem dárcům, kteří jsou ochotni přispět a přijmout koledníky u svých dveří, vedoucím skupinek koledníků za jejich spolupráci, ochotu a čas. A také všem malým i velkým koledníkům, kteří s radostí v jakémkoli počasí, bez ohledu na únavu, koledují a naplňují tak vizi Charity.

Alena Mutlová

Skauting vznikl v roce 1907 v Anglii na základě myšlenek zakladatele **Roberta Baden-Powella**. U nás v Čechách jej založil **Antonín Benjamín Svojsík**. Nejbližší skauti jsou v **Polné**. Jsou tu čtyři oddíly: pro děti na prvním stupni, druhém stupni, pro oldskauty a rovery. Jednou týdně družinovky a jednou do měsíce oddílovky. Většinou se chodí do přírody, kde se hrají hry a tak dále. Je to skvělé odreagování i zkušenost do života.

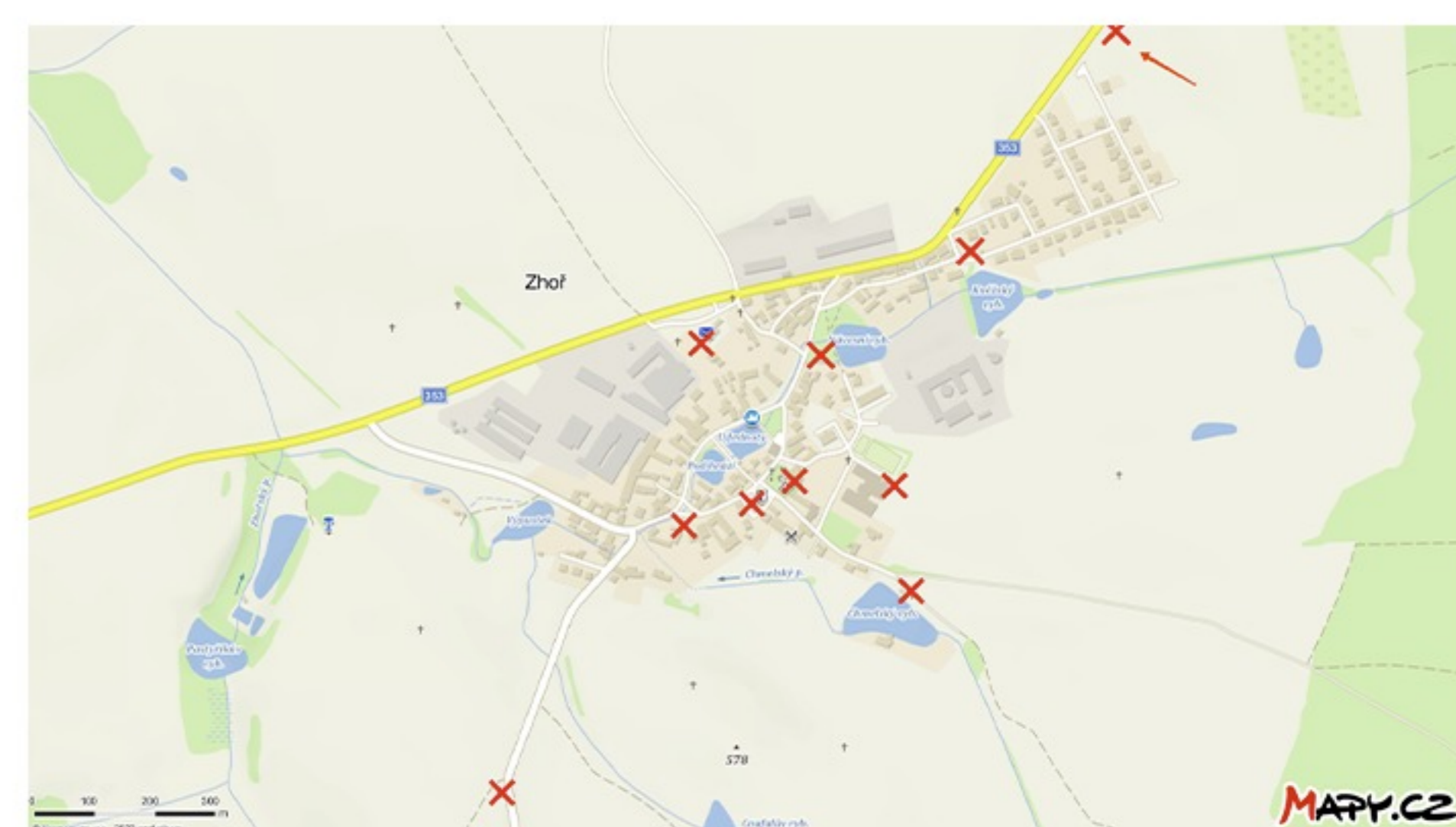
Ondřej Kašík

Počasí jako stvořené pro hledání kešek

Lovení cílů ještě nekončí, stále můžete ve Zhoři nalézt 10 krabiček s razítky. Pokud si otisknete všechny na papír, který nám pošlete, můžete vyhrát sladkou odměnu a diplom.

„Kešky jsme začali hledat hned v neděli s Maruškou i s Julinkou. Dalo nám to zabrat. Byl mráz a sníh. Ale další dny, za lepšího počasí, jsme nalézali další a další“

Radek Mutl

Více informací ZDE

nebo v minulém výtisku Křesadla, ten se nachází i na webu farnosti.

Záblesk z minulosti

aneb historické ohlédnutí

Zvučně znějící zvony

Již brzy budeme moci společně slavit velikonoční svátky a s nimi se přiblížil i jediný čas v roce, kdy zvony na kostelních věžích po celém světě umlkají.

Jedná se o Zelený čtvrtek večer, kdy toto velké ticho v průběhu mše svaté započne. Říká se, že zvony v této chvíli "odlétají do Říma" a jejich úlohu svolávat k modlitbě převezmou odhodlaní jedinci, kteří obcházejí ves s klepačkami. Nastalé ticho zdůrazňuje důležitost a vážnost okamžiku, poskytuje prostor pro zamýšlení a hlubší porozumění velikonočním událostem. Ale možná je to i proto, abychom zažili ten rozdíl a na Bílou sobotu, až se při "Aleluja" zvony konečně rozezní, i my radostně rozhoupali svá srdce a přidali svůj hlas k oslavě vítězství našeho Pána.

Kde mají původ a odkdy vyzvánějí na kostelích?

Jsme zvyklí slyšet zvony svolávat k nedělní mši svaté, odměřovat čas, oznamovat úmrtí, nebo podobně jako na Bílou sobotu radostně upozorňovat na významné okamžiky, třeba svatby či procesí při slavnosti Těla a Krve Páně. Výše popsané skutečnosti všichni dobře známe, ale jistě chápeme, že to tak nebylo vždycky. Jak to tedy začalo?

Se zvonky jako takovými přišli podle všeho jako první Asyřané v Mezopotámii, ale našli bychom je i v jiných starověkých státech.

Křesťané zpočátku zvony ani zvonky nevyužívali, a to hlavně kvůli častému pronásledování, kdy se scházeli tajně a v tichosti. O něčem takovém mohli začít

uvažovat až po povolení křesťanství Ediktem milánským v roce 313.

V církvi se se zvoněním setkáváme poprvé v kláštorech (v Anglii a Irsku závěrem 4. stol.), kde svolávalo mnichy k modlitbám. Po těchto pozitivních zkušenostech se zvony rozšířily a začal se zvoněním ohlašovat začátek bohoslužby (doloženo v 6. století v Itálii, Skotsku, Francii a Rusku).

Jak se zvony stávaly populárnějšími, postupně se zdokonalovala i jejich výroba. Stávaly se běžnou výbavou kostela a přibývaly další a další důvody k tomu, aby se jejich hlas rozezněl (někteří papežové přímo vyhlášovali, kdy se má zvonit). Svého největšího rozkvětu a používání si užily v 15. a 16. století.

Rekvizice zvonů

K historii zvonů patří tato smutná skutečnost, tedy to, že kvůli svému kvalitnímu materiálu (slitina mědi a cínu) docházelo v okamžiku válek k jejich odebrání a přetavování na zbraně, především děla.

Ve velkém měřítku k tomu u nás došlo během první světové války, kdy (kromě těch opravdu starých zvonů) většina kostelů o ty své přišla. Z naší farnosti bylo tehdy odebráno pět zvonů. A pokud se farnost zmohla po válce na nové zvony, znovu o ně přišla ve druhé světové válce. Tak tomu bylo i u našeho kostela a kaplí – v roce 1942 jsme odevzdali dalších šest zvonů a jen díky velké snaze P. Viktora Mastného se podařilo dva nejstarší zvony ve farnosti uchránit.

Zvony v naší farnosti

Zhoř

Přestože jsme tu přišli o dva zvony (sv. Florián a sv. Leopold) v první a dva (sv. Josef a sv. Ma-

ria) ve druhé světové válce, dodnes se nám dochovaly ty nejstarší z nich, které zároveň spadají mezi nejstarší v České republice. Tyto dva prastaré zvony vyzváněly už na dřevěné zvonici, která na našem hřbitově stála před přestavbou kostela, jak ho známe dnes. Kromě nich nám zůstal ještě malý zvonek, který býval zavěšený v malé věžičce kostela.

sv. Markéta

- odlit roku 1400 (623 let)
- rozměry: spodní průměr 70 cm, výška 55 cm, váha 192 kg
- vyšší tón - laděn D2
- nápis: IN . S . MARGARETHA O LUCAS . MARCUS . MATHEUS . JOHANNES . A . D . MCCCC (K svatě Markétě O Lukáš, Marek, Matouš, Jan, L. P. 1400)

sv. Vavřinec

- odlit roku 1515 (508 let)
- rozměry: spodní průměr 85 cm, výška 70 cm, váha 332 kg
- hluboký tón - laděn H1
- nápis: + TENŤ ZVON + DO-LYŤSME + K SWATEMU + WAWRYNCU + DO KRASONY TZ + LETH + BOZIHOTISYŤ + PYETISŤ PATNASŤ + (Tento zvon byl ulit k svatému Vavřinci do Krasonic léta Páně 1515)
- Vzhledem k tomu, že tento zvon je adresovaný jinému kostelu, muselo dojít k záměně ve zvonářské dílně. Podle pátrání pana Jindřicha Coufala zvon ke svatě Markétě skončil v Rudě, kde byl patrně za 1. svět. války zrekvírován.

Zvon zvaný "Sanktusník"

- odlit roku 1888 (135 let)
- váha: 6 kg
- původně v malé věžičce nad presbytářem, zvonilo se na něj při proměňování
- při rekvírování za druhé světové války byl sundán a zvážen, ale ne odevzdán.
- nyní visí ve velké věži vedle obou větších zvonů

Stáj

Kaple sv. Jana Nepomuckého: zde jsme přišli o zvony sv. Maria při první světové a o novější Pius XI. ve druhé světové válce. V poválečných letech, kdy jiný nebyl, zde zvoníval náhradní železný zvonek. V roce 2003 ho nahradil nový zvon, který je v kapli dodnes.

Nový zvon (Stáj)

- umístěn 17.5. 2003 (20 let)
- rozměry: spodní průměr 32 cm, váha 22 kg
- ladění E3

Zdroje: Památné zvony ve zhořské farnosti vyzvánějí již několik století (J. Coufal), Zvony a zvonařství na Moravě a ve Slezsku do roku 1900 (Jan Blahůšek)

Nadějov

Zvon do kaple sv. Václava nechala umístit rodina Skryjova v roce 1929 (94 let) a zvoní tam dodnes. U kaple sv. Floriána byl starý zvon zrekvírován za první světové války, na nějakou dobu sem byl přesunut zvonek z kaple sv. Václava a nový zvon zde posvětil P. Viktor Mastný v roce 1951 (72 let).

Lipina

V roce 1950 (73 let) zde byl slavnostně zavěšen zvonek na malou dřevěnou zvoničku, posvětil ho P. Viktor Mastný.

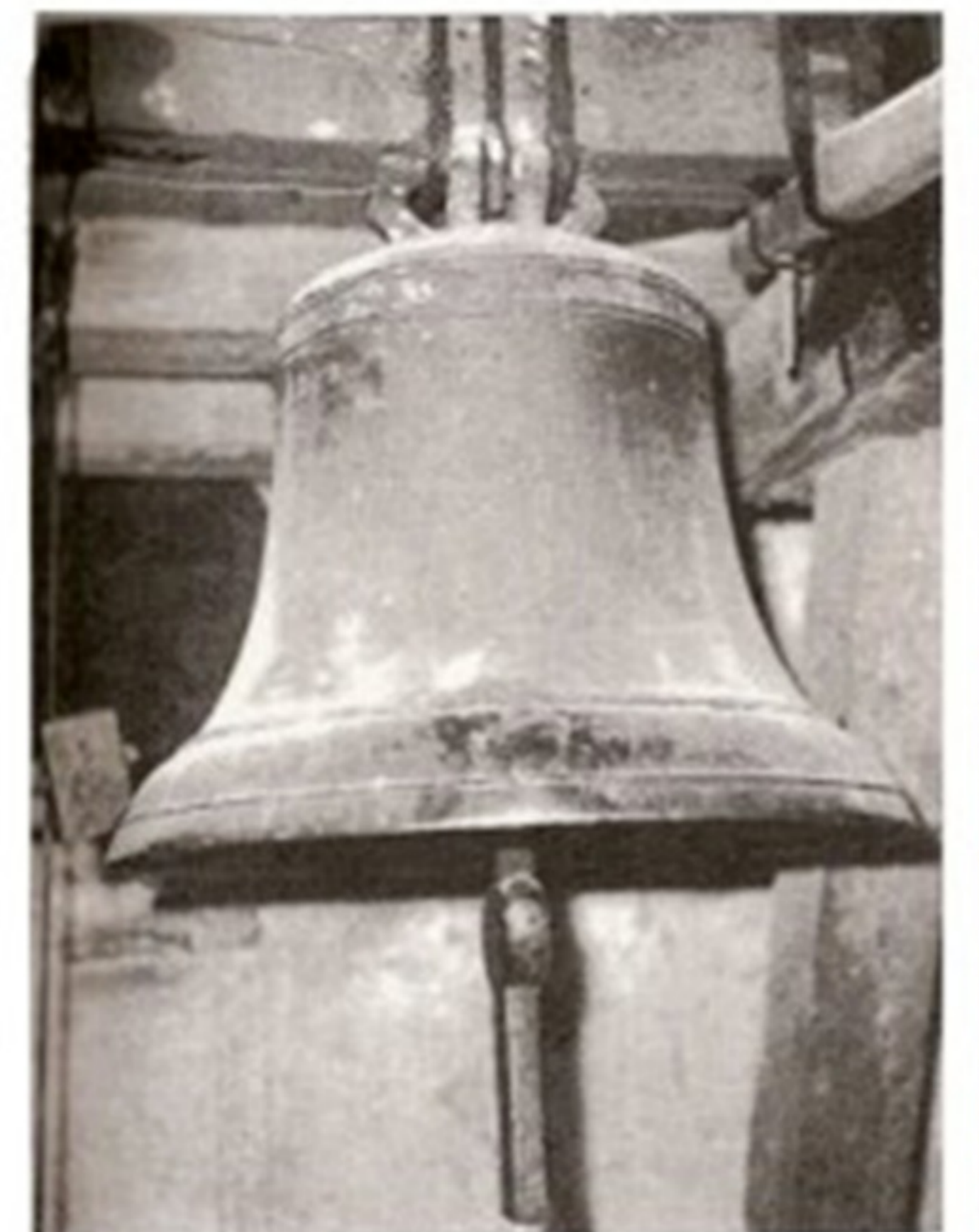
Arnolec

Kaple sv. Vendelína odevzdala jeden zvon za první a dva zvony za druhé světové války. Nynější zvon je z roku 2007 (16 let) a byl pořízen v rámci oslav 600 let od první písemné zprávy o obci a k 110. výročí založení Hasičského sboru.

Pavla Vacková

zvon sv. Márkéta z roku 1400

zvon sv. Vavřinec z roku 1515

Nedávná minulost varhaníků obce Zhoř

V minulosti v obci Zhoř hrál na varhany pan Stanislav Suk, který bydlel v č.p. 56 (vedle dětského hřiště). Byl to úspěšný muzikant, který hudbě odevzdal doslova život. Hrával v místní kapele zvané Zhořanka, ve které hrál i pozdější varhaník pan Jan Frühbauer, pan Jaroš (bydlel ve Zhoři naproti kostelu), pan Suk (ten bydlel vedle fary), pan Plašil z Nadějova a později pan Fiala z Arnolece a pan Barák z Jamného. Měli to velmi dobře rozjeté, hráli na většině svateb, oslav a zábav, takže pan Suk musel shánět noty na nové písničky, nebo je dokonce sám psal a poté je se skupinou nacvičovali. Psal se den 6. 3. 1979, kdy pan Suk zemřel a kapela měla naplánovanou svatbu, na které budou hrát. Po jeho smrti musela kapela odehrát svatbu bez něj. Poté se nevědělo, kdo vlastně bude hrát při mších. A tak sem do Zhoře dojížděl varhaník z Polné.

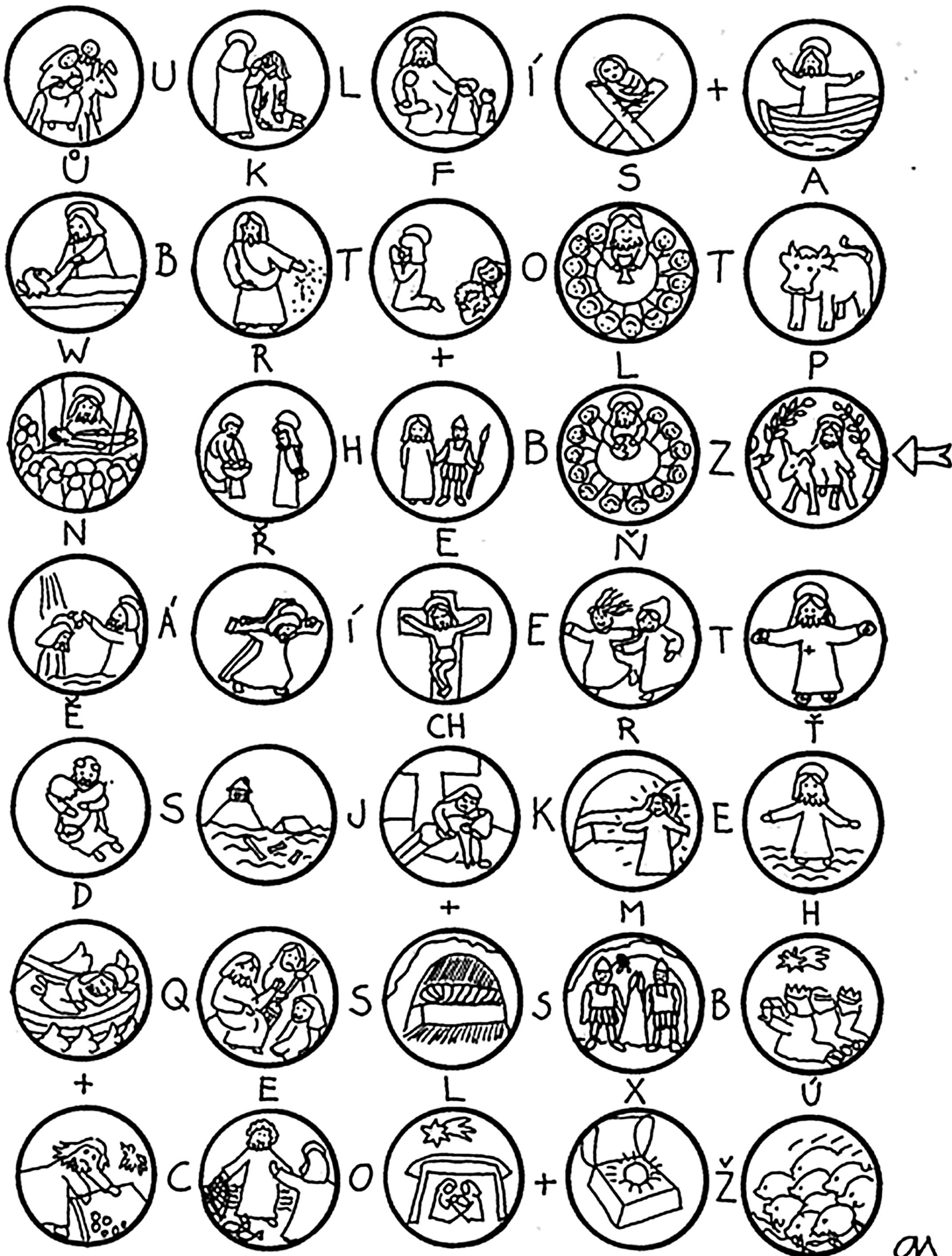
Mezitím pan Frühbauer slýchal, že by mohl začít hrát on. Uměl ale hrát pouze na harmoniku, tak se musel naučit hrát na varhany i levou rukou, kterou na harmonice hrál pouze basy. Sehnal si postupně noty a zkoušel hrát jako samouk. Ke konci roku 1979 začal hrát při mších a nakonec hrál každou mši, jelikož tu jiný varhaník nebyl. Začal hrát i při pohřebních mších, později i se sborem. Na Vánoce nazkoušel sdívkým sborem koledy. Později mu žádná mše nedělala sebemenší problém. A stále hrál s kapelou na svatbách a zábavách.

Díky své 40ti leté zkušenosti jako varhaník říká pan Frühbauer, že: „Hra na varhany je tělocvik na celé tělo.“ Svoji poslední mši odehrál v neděli 19. 6. 2021, kdy mu bylo úctyhodných 81 let.

Tomáš Mutl

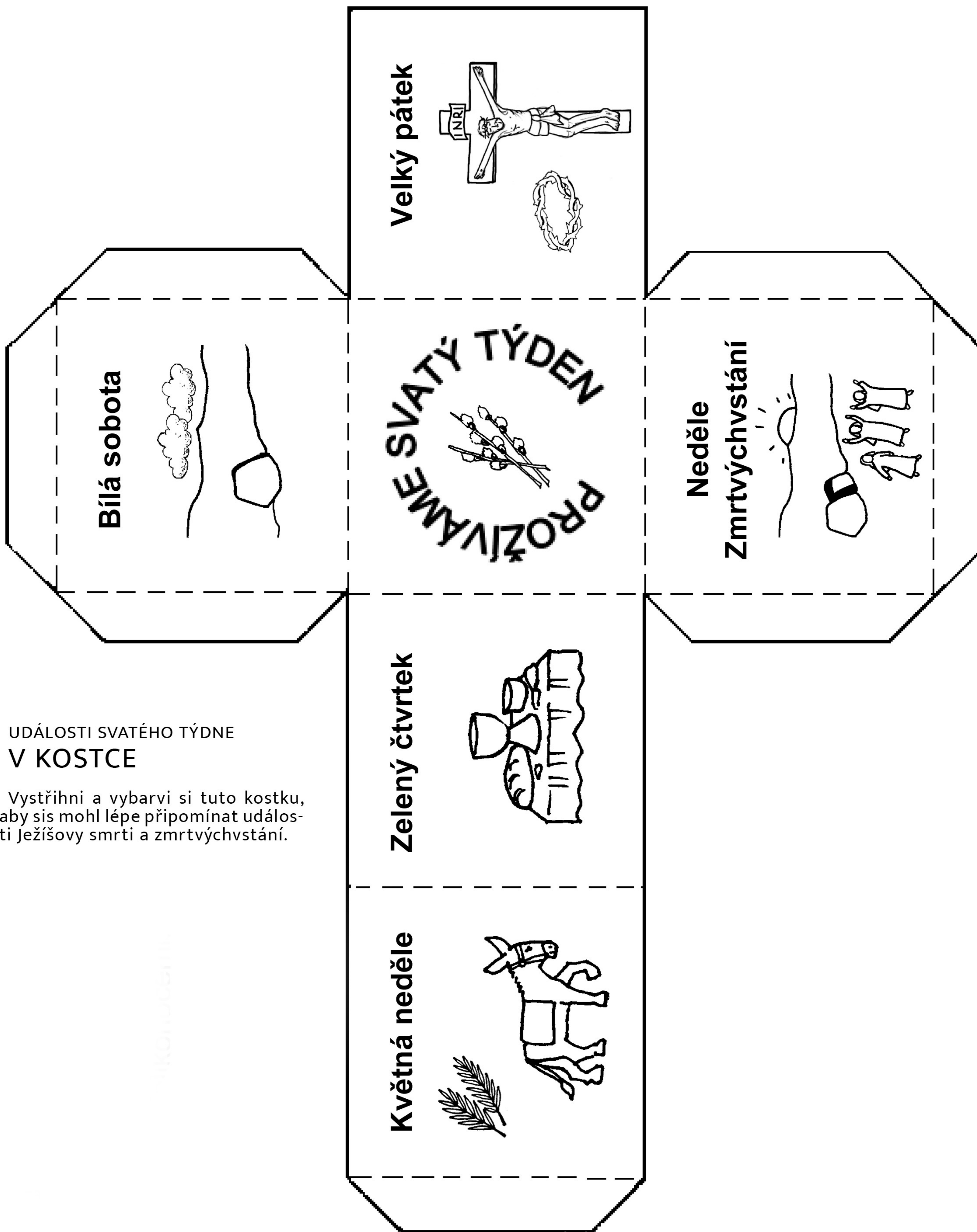
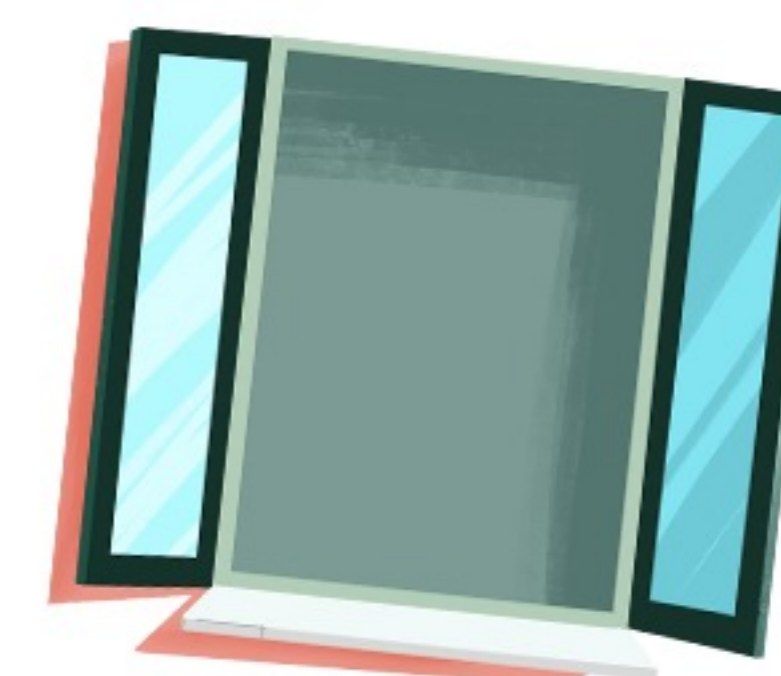
„Hra na varhany je tělocvik na celé tělo.“

Tyto obrázky znázorňují různé situace Ježíšova života. Začni u obrázku s šipkou a pospoj (nebo vybarvi) správně velikonoční události tak, jak následovaly za sebou. Zobrazí se ti tak nástroj, kterým Ježíš zachránil všechny lidi. Poté posbírej všechna písmenka, která jsou mezi spojenými obrázky tak, aby byla ve stejném pořadí jako obrázky a dozvíš se, od čeho Ježíš lidi zachránil.

Zábavné okénko

pro děti

UDÁLOSTI SVATÉHO TÝDNE V KOSTCE

Vystřihni a vybarvi si tuto kostku,
aby sis mohl lépe připomínat událos-
ti Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání.

